

Schakend Nederland - januari 1995

Prof. dr. H.J. van den Herik: Wedden dat...

Genietend van een drankje in de Hilton-bar, na afloop van de Europacup wedstrijd Volmac Rotterdam tegen Spartacus Boedapest (juli 1979) zei Böhm tegen me: 'Denk je echt dat het wat wordt met die computers? Ik geloof er niets van'. Mijn antwoord was kort: 'Ja Hans, je kunt het geloven of niet, maar voor het einde van deze eeuw zijn ze sterker dan de wereldkampioen!' 'Ach, toe nou', sprak Hans weer. Het was het begin van een discussie die scherper werd naarmate de avond verstreek.

'Weet je, als jij het dan zo zeker weet, ... ik durf er wel f 100.000,- op te zetten dat het niet zo is en jij ...?', ging Böhm uitdagend verder. Gelukkig kende ik Böhm toen al meer dan 15 jaar en ik wist: 'Hij wil alles winnen: te beginnen bij de discussie en dan natuurlijk de eer en het geld? Die avond kwam het niet meer tot echte afspraken. Volgens mij was Böhm door het dollen heen en niet meer voor rede vatbaar. Later hoorde ik dat hij van mij hetzelfde vond. Ondertussen hadden we wel beiden onze grenzen verlegd. Böhm durfde 2000 toch niet aan (je weet maar nooit) en wilde een uitspraak over 1990. Ik vond dat te snel, maar liet me toch verleiden tot: 'Bij de beste vijf ter wereld'. Omdat zoiets moeilijk meetbaar is en we toen nog dachten dat de Elo-rating alles goed vaststelde luidde de tekst van de weddenschap, die wij gezamenlijk bij de schakerjurist Mr. E. Spanjaard (Utrecht) lieten vastleggen: 'Op 1 januari 1990 zal er een schaakprogramma bestaan dat een rating heeft van 2650 Elo-punten'. De inzet was f 500,- per persoon.

1990

De weddenschap was in de jaren

Wedden dat...

■ JAAP VAN DEN HERIK

tachtig een leidraad voor de stijging in speelsterkte. Böhm nam met verbazing kennis van de vorderingen, hoewel hij in onze TV-discussies en in artikelen altijd schamper bleef doen. Ons optreden voor de VPRO was voor de Open Universiteit (Annemiek Speelman) aanleiding voor de organisatie van een minisymposium in januari 1990 in Utrecht. Mr. Spanjaard was intussen overleden, maar Mw. Spanjaard was aanwezig om het symposium luister bij te zetten. Ik had me goed voorbereid met als titel van de lezing: 'De winst van een verloren weddenschap'. Die avond won ik de discussie (Böhm had zich niet goed voorbereid) en de eer (Böhm gaf toe dat hij de huidige speelsterkte niet voorzien had: hij verloor toen regelmatig partijen van de computer), maar niet het geld. De enveloppe met inhoud en rente op rente ging naar Böhm.

Opnieuw

'Je durft zeker niet meer' begon Böhm nadat hij de enveloppe in ontvangst genomen had. Ik was op mijn hoede: ik had net de discussie gewonnen en mijn eer gered en dan nu weer dat Rotterdamse straatvechtersgedoe van Böhm. Maar ja, ik ben tenslotte ook Rotterdammer en dus kwamen wij twee nieuwe weddenschappen overeen.

Weddenschap 1: Volgens Jaap bestaat er op 1 januari 1995 een schaakprogramma met een speelsterkte van 2600 Elo-punten.

Weddenschap 2: Als weddenschap 1, met als datum 1 januari 2000 en als speelsterkte 2800 Elo-punten.

1995

Hoe staat het er nu voor? Voor mij is er geen twijfel meer. Dit keer heeft Böhm ook het geld verloren. Daarvoor voer ik drie presaties aan.

Ten eerste, het snelschaaktoernooi in München waar *Fritz3* (Frans Morsch) gedeeld eerste werd met Kasparov, ieder 12½ uit 17 (zie SN 94-6, pp. 17-18). De toernooiprestatie-rating bedroeg 2803.

Ten tweede, het rapidtoernooi in London waar *Chess Genius* (Richard Lang) in de eerste ronde Kasparov uitschakelde, daarna won van Nikolic en pas door Anand gestopt werd (SN 94-8, p. 16).

Ten derde, de Harvard Cup in Boston, waar *WChess* (David Kittinger) 5 uit 6 scoorde in een toernooi dat gespeeld werd volgens het Scheveningersysteem. De toernooiprestatie-rating was 2895 (zie *ICCA Journal*, december 1994 en ook *Computerschaak*, december 1994).

Nu Böhm's mogelijke tegenwerpingen: München was een snelschaaktoernooi; London en Boston waren rapidtoernooien (25 minuten per deelnemer per partij). Daarop kun je geen Elo-ratings baseren. Dat is waar en ik moet zeggen dat er dus helaas geen/te weinig toernooien (met 2 uur voor 40 zetten) zijn geweest waarin computers zich hebben kunnen bewijzen. In het AEGON-1993 toernooi haalde *The King* (Johan de Koning) een toernooiprestatie-rating van 2590 (dus nog net geen 2600).